

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

21.10.2020

Менделеевск ш.

№ 589

«2020-2022 елларга Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районьнда
дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру»
муниципаль программасын раслау турында

"2014-2021 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен
гамәлгә ашыру" дәүләт программасын раслау турында" 2013 елның 18 декабрендәге
1006 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты Карарын үтәү
йөзеннән Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма
комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2020-2022 елларга Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районьнда дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру» муниципаль программасын кушымта нигезендә расларга.
2. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Григорьев М.В.) программаны финанслауны Менделеевск муниципаль районы бюджетьнда каралган акчалар исәбеннән бүлүнә тәкъдим итәргә.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Житәкче

Р. А. Абдуллин

Кушымта
Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Башкарма комитетының
2020 елның 21 октябреннән
589 нчы номерлы карарына

**«2020-2022 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МЕНДЕЛЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
ДӘҮЛӘТ МИЛЛИ СӘЯСӘТЕ КОНЦЕПЦИЯСЕН ГАМӘЛГӘ АШЫРУ»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2020-2022 елларга Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы
Программаны эшләү өчен нигезләр	<p>— Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 19 декабрендәге 1666 номерлы Указы белән расланган 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе.</p> <p>— Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2013 елның 20 августындагы 718 номерлы карары белән расланган «Россия милләтенен бердәмлеген ныгыту һәм Россия халыкларының этномәдәни үсеше (2014-2021 еллар)» федераль максатчан программасы.</p> <p>— «2014-2021 елларга Татарстан Республикасының дәүләт телләрен һәм башка телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 25 октябрендәге 794 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары.</p> <p>— «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясе турында» Татарстан Республикасы Президентының 2013 елның 26 июлендәге ПУ-695 номерлы Бюерыгы.</p> <p>— «2014-2021 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 18 декабрендәге 1006 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары.</p>
Программаның координаторы	Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты
Программаның төп Эшләүчесе	Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты
Программаның төп чараларын башкаручылар	«Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе» МКУ, Менделеевск муниципаль районы предприятиеләре, оешмалары һәм учреждениеләре (киләшү буенча)
Программаның максатлары	Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының, Татарстан Республикасы буенча федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнарының, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы жирле үзидарә органнарының, хокук саклау структураларының һәм жәмәгәтьчелекнең ижтимагый-сәясәт вазгыятьнең тотрыклылыгын тәмин итү, жәмгыятьтә этникара татулык, милли һәм дини түземлек, милли мәдәниятләрне (шул исәптән

	туган телне) саклап калуга һәм үстерүгә ярдәм итү, барлык халыкларның милли үзенчәлеген, милли үзенчәлеген саклап калуга ярдәм итү максатларында көчләрэн берләштерү, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкларның милли сәясәтен гамәлгә ашыру, Менделеевск муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны саклап калу, гомумроссия гражданлык тәңгәллеге ныгыту (Россия милләте), мигрантларны уңышлы социаль һәм мәдәни интеграцияләү
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Милләтара һәм конфессиональара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ туфракта конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; 2. Халыкның террорчылык, экстремистлык һәм милли идеология күренешләренә түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлтелгән ижтимагый фикер формалаштыру; 3. Жәмгыятьтә, бигрәк тә яшьләр арасында, этникара мәдәниятне, башка милләт һәм дини конфессияләр вәкилләренә толерант мөнәсәбәтне пропагандалау һәм формалаштыру; 4. Законлылык, гуманизм, гаделлек, үзара хөрмәт, үзара аңлашу һәм татулык принципларын үтәү нигезендә төрле этнослар арасында тигез хокуклы күршелек, дустанә элемтәләргә ныгыту һәм үстерү; 5. Милли мәдәниятне (шул исәптән туган телне), милли үзенчәлекне, Менделеев муниципаль районы территориясендә тарихи урнашкан күпмилләтле жәмгыятьне, аның рухи-әхлакый потенциалын, горейф-гадәтләрен саклауга һәм үстерүгә булышлык күрсәтү. 6. Программада куелган бурычларны үтәү кысаларында республика, бөтенроссия, халыкара конкурсларда һәм фестивальләрдә катнашу.
Программаны тормышка ашыру вакыты	2020-2022 еллар
Программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы	<p>2020 ел - агымдагы финанслау 2021 ел - агымдагы финанслау 2022 ел - агымдагы финанслау</p> <p>Искәрмә: Программаны гамәлгә ашыруга тотыла торган финанслау күләме Менделеевск муниципаль районы бюджеты, инфляция процесслары һәм Менделеевск муниципаль районы территориясендә икътисадый вазгыять мөмкинлекләреннән чыгып аныкланырга һәм төзәтелергә мөмкин.</p>
Программаны тормышка ашыруның	— Менделеевск муниципаль районында дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру буенча жирле үзидарә органнары эше рәвешләрен һәм ысулларын камилләштерү, экстремизмга,

көтелгән соңгы нәтижэләре	<p>ксенофобия чагылышларына, милли һәм раса каршылыгына, Менделеевск муниципаль районы территориясендә этник дискриминациягә каршы тору;</p> <p>— Интернационализм мәдәниятен, этникара татулыкны, жәмгыятьтә, яшьләр арасында, мөгариф учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләр һәм укучылар арасында милли һәм дини түземлекне тарату һәм үстерү;</p> <p>— Террорчылык һәм экстремистик күренешләр, ксенофобия фактларына карата түземсезлек формалаштыру;</p> <p>— Башка этник һәм конфессиональ бергәлекләр вәкилләренә толерант, гуманлы һәм хөрмәт белән мөнәсәбәт формалаштыру;</p> <p>— Менделеевск муниципаль районы территориясендә толерантлык, гражданлык теләктәшлеге, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыру, шул исәптән муниципаль массакүләм мәгълүмат чаралары, Интернет-ресурслар аша.</p>
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	<p>Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының милли-мәдәни берләшмәләренәң үзара хезмәттәшлеге буенча Координация ижтимагый советы, Менделеевск муниципаль районында дини һәм ижтимагый берләшмәләр белән хезмәттәшлек советы, «Татарстан Республикасында дәүләт телләре һәм башка телләр турында» Татарстан Республикасы Законын гамәлгә ашыру комиссиясе һәр ел йомгаклары буенча Менделеевск муниципаль районында, төзелә торган социаль-икътисадый вәзгыятьне исәпкә алып, программа чараларын төгәлләштерү буенча тәкъдимнәр кертелә.</p>

1. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ СФЕРАСЫНЫҢ ГОМУМИ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ, ШУЛ ИСӘПТӘН УЛ ХӘЛ ИТҮГӘ ЮНӘЛДЕРЕЛГӘН ПРОБЛЕМАЛАР

Менделеевск муниципаль районында 2020 елда ижтимагый-сәяси хәл тотрыклы кала.

Менделеевск муниципаль районы үз составы буенча күп милләтле. 2020 елның 1 гыйнварына шәһәрдә һәм районда 30 меңнән артык кеше яши, шуларның 30 000-е-шәһәр һәм районда:

татарлар - 52,8 %
руслар - 35,6 %
удмуртлар - 4,4 %
марилар - 4,0%.

«2020-2022 елларга Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясе турында» 2013 елның 26 июлендәге ПУ-695 номерлы Бюрогы һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 18 декабрдәге 1006 номерлы карары белән расланган «2014-2021 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» программасы нигезендә эшләнә.

Программа дәүләт хакимиятенә территорияль органнары, Менделеевск муниципаль районы жирле үзидарә органнары, Менделеевск муниципаль районы башкарма комитетының структур бүлекчәләре, музейлар, мәгариф учреждениеләре һәм ижтимагый оешмалар тәкъдимнән исәпкә алып эшләнә.

Татарстан Республикасы дәүләт милли сәясәте концепциясе нигезендә, дәүләт милли сәясәте объекты булып Татарстан Республикасында яшәүче халыклар вәкилләренә милләтара мөнәсәбәтләр һәм этномәдәни үсеш өлкәсе тора.

Татарстан Республикасының дәүләт милли сәясәте концепциясенә таянып, Программа Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә дәүләт милли сәясәтен тормышка ашыруның максатларын, принциптарын, төп юнәлешләрен, бурычларын һәм механизмнарын, районда яшәүче халыкларның этномәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен оптималь шартлар булдыруны билгели. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында яшәүче халыкларның тарихи традицияләрен, табигый-климат һәм табигый-икътисадый шартларын, аларның тормышларының социаль-мәдәни үзенчәлекләрен, геосәяси һәм милли округларын, күршеләр белән үзара мөнәсәбәтләр тәжрибәсен аңлауга нигезләнә.

Тарихи яктан шулай килеп чыкты ки, уңай милләтара (этникара) һәм конфессияара багланышларны тәэмин итүдә традицион рәвештә татар һәм рус халыклары вәкилләре төп роль уйный, алар Татарстан Республикасының Менделеевск муниципаль районында яшәүче башка халыклар вәкилләренә карата күпчелекне тәшкит итәләр..

Төрле мәдәният һәм дин вәкилләренәң гомер буге бергә яшәү дәверендә Татарстанда урнашкан игелеклелек традицияләре бүгенге көндә дә саклана..

2. АНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ, БУРЫЧЛАРЫ, СРОКЛАРЫ ҺӘМ ЭТАПЛАРЫ

Программаның максаты һәм бурычлары Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 19 декабрдәгә 1666 номерлы Указы һәм Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясе (2013 елның 26 июлендәгә редакциясендә), федераль һәм региональ законнар һәм Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте өлкәсенә кагылышлы норматив хокукый актлар белән расланган 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе белән билгеләнгән өстенлекле юнәлешләргә бәйле.

Программаның максаты:

Менделеевск муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен тормышка ашыру, Менделеевск муниципаль районы территориясендә яшәүче халык вәкилләренәң цивилизацияле үсеше, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны саклап калу, гомумроссия гражданлык тәңгәллеген ныгыту (Россия милләте), мигрантларны уңышлы социаль һәм мәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү, дәүләт хакимияте органнары һәм Менделеевск муниципаль районы жириле үзидарә органнары тырышлыкларын берләштерү, ижтимагый-сәси вәзгыятьнең тотрыклылыгын тәэмин итү, жәмгыятьтә этникара татулык, милли һәм дини түземлек, милли мәдәниятләрне (шул исәптән туган телне) саклау һәм үстерүгә, Менделеевск муниципаль районында дәүләт милли сәясәте Концепциясен гәмәлгә ашыру нигезендә Менделеевск муниципаль районы территориясендә яшәүче барлык халыкларның милли үзенчәлеген саклауга һәм үстерүгә булышлык күрсәтү максатларында хокук саклау структуралары һәм жәмәгәтьчелек вәкилләре тарафыннан Менделеевск муниципаль районында дәүләт милли сәясәте Концепциясен гәмәлгә ашыру нигезендә Менделеевск муниципаль районы территориясендә яшәүче барлык халыкларның милли үзенчәлеген саклауга һәм үстерүгә булышлык.

Программаның бурычлары:

1. Милләтара һәм конфессиональара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ туфракта конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау;
2. Халыкның террорчылык, экстремистлык һәм милли идеология күренешләренә түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлтелгән ижтимагый фикер формалаштыру;
3. Жәмгыятьтә, бигрәк тә яшьләр арасында, этникара мәдәниятне, башка милләт һәм дини конфессияләр вәкилләренә толерант мөнәсәбәтне пропагандалау һәм формалаштыру;
4. Законлылык, гуманизм, гаделлек, үзара хөрмәт, үзара аңлашу һәм татулык принципларын үтәү нигезендә төрле этнослар арасында тигез хокуклы күршелек, дустанә элементләрне ныгыту һәм үстерү;
5. Милли мәдәниятне (шул исәптән туган телне), милли үзенчәлекне, Менделеев муниципаль районы территориясендә тарихи урнашкан күпмилләтле

жәмгыятне, аның рухи-әхлакый потенциалын, горейф-гадәтләрен саклап калуга һәм үстерүгә ярдәм итү һ. б.

6. Программада куелган бурычларны үтәү кысаларында республика, бөтенроссия, халыкара конкурсларда һәм фестивальләрдә катнашу.

3. ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ

Менделеевск муниципаль районының жирле бюджеты чаралары һәм учреждениеләр, предприятие һәм оешмаларның чыгымнары сметасында каралган чаралар исәбенә тормышка ашырыла торган чаралар исемлеге әлеге программаның кушымтасында китерелгән.

Программаны тормышка ашыру вакыты: 2020-2022 еллар.

Программаның принциплары:

1. Менделеевск муниципаль районында дәүләт милли сәясәте Концепциясен гамәлгә ашыру өлкәсендә **актив мәгълүмати сәясәт принцибы**. Күп гасырлык мәдәни-тарихи мираска һәм Татарстан Республикасының күп конфессияле һәм күп милләтле жәмгыятенең мәдәни интеграциясендәге уңай тәҗрибәгә таянып, «Мин – Россия гражданы» позитив гражданлык идеологиясен пропагандалау;

2. **Социаль ярдәм принцибы** - конструктив ижтимагый инициативаларга таяну, программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыру өчен халыкның социаль актив өлешен жәлеп итү;

3. Экстремизм һәм террорчылык күренешләренә **актив каршы тору һәм профилактика принцибы**. Программаны гамәлгә ашыруның актив сәясәте хәвеф-хәтәр чыганаclarын үз вакытында, төгәл ачыклау һәм аларга алдан илтифат итүгә юнәлдерелгән;

4. **Килештерү идарәсе принцибы** - комплекслылык, ведомствоара координация, программаның максатларына һәм бурычларына ирешү дәрәжәсен даими тикшереп тору;

5. **Реалистиклык принцибы** - «кире элемент»дән файдалану, максатларны һәм бурычларны гамәлгә ашыру мониторингы.

4. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮНЕ НИГЕЗЛӘҮ

Программаны финанслау күләме Менделеевск муниципаль районы бюджеты хисабына тәшкит итә:

2020 ел - агымдагы финанслау;

2021 ел - агымдагы финанслау;

2022 ел - агымдагы финанслау.

Искәрмә: Программаны гамәлгә ашыруга тотыла торган финанслау күләме Менделеевск муниципаль районы бюджеты, инфляция процесслары һәм икътисадый ситуация мөмкинлекләреннән чыгып аныкланырга һәм төзәтелергә мөмкин.

5. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының милли-мәдәни берләшмәләренең үзара хезмәттәшлеге буенча дәүләт милли Координацион ижтимагый советы концепциясен гамәлгә ашыру эшчәнлеген координацияләү, Менделеевск муниципаль районында дини һәм ижтимагый берләшмәләр белән үзара эшчәнлек советы, «Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында» Татарстан Республикасы Законын гамәлгә ашыру комиссиясе һәр ел йомгаклары буенча Менделеевск муниципаль районында социаль-иқтисадый вәзгыятьне исәпкә алып, программа чараларын төгәлләштерү буенча тәкъдимнәр кертәләр.

6. ПРОГРАММАНЫҢ СОЦИАЛЬ-ИҚЪТИСАДЫЙ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Программаны гамәлгә ашырудан социаль-иқтисадый файда социаль тотрыклылыкны, милләтара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны, этномәдәни үзенчәлекне саклап калудан һәм Менделеевск районында яшәүче халыклар вәкилләренең социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерүдән гыйбарәт һәм этномәдәни һәм социаль вәзгыятьне яхшыртуда, төбәк һәм гомумроссия гражданлык тиндәшлеген ныгытуда, этномәдәни потенциалны файдалануның нәтижәлелеген үстерүдә, милләтара конфликтларны булдырмауда чагыла.

Программаны гамәлгә ашыру Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында яшәүче халыклар вәкилләренең уңай милләтара (этникара) һәм динара хезмәттәшлеген, этник һәм конфессиональ туфракта конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау, мигрантларны жайлаштыру өчен шартлар тудыруны тәэмин итәчәк.

7. Программа чаралары

№№ п/п	Чара атамасы	Башкаручылар	Финанслау күлмә (мең сум)	Шул исәптән		
				2020 ел	2021 ел	2022 ел
1	2	3	4	5	6	7
2020-2022 елларга Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында мәдәниятне үстерү программасы						
1.	«Балкыш - Сияние» Татарстан Республикасы ижат ветераннары арасында үзешчән башкаручыларның Республика фестивалендә ижат коллективларының катнашуы	Мәдәният идарәсе		45,00	50,00	
2.	«Татарстан - безнең уртак йорт» Республика милли мәдәниятләр бәйрәмендә ижат коллективларының катнашуы	Мәдәният идарәсе		85,00	90,00	
3.	«Ел хатын-кызы. Ел ир-аты» Республика конкурсында катнашу	Мәдәният идарәсе		50,00	55,00	
4.	«Без бергә булганда» Республика конкурсында ижат коллективларының катнашуы	С.Гассар исемендәге мәдәният йорты, балалар сәнгать мәктәбе		35,00	35,00	
5.	«Музыкальный звездопад» Республика конкурсында ижат коллективларының катнашуы	С.Гассар исемендәге мәдәният йорты, балалар сәнгать мәктәбе		45,00	50,00	
6.	«Первые шаги» Республика конкурсында ижат коллективларының катнашуы	С.Гассар исемендәге мәдәният йорты, балалар сәнгать мәктәбе		50,00	55,00	

7.	«Играй, гармонь!» Татарстан Республикасы көненә багышланган Республика халык ижаты бәйрәме	Мәдәният идарәсе		35,00	35,00	
8.	«Этномириада» Традицион сәнгать культурасының ачык Бөтенроссия конкурсы	Мәдәният идарәсе		50,00	55,00	
9.	«СОЗВЕЗДИЕ - ЙОЛДЫЗЛЫК» Эстрада сәнгатенең ачык республика телевизион яшьләр фестивале	Мәдәният идарәсе		350,00	350,00	
10.	«Семьк» Республика мари мәдәнияте бәйрәмен үткәрү	Мәдәният идарәсе		650,00		
11.	«Гырон быдтон» удмурт мәдәнияте Республика бәйрәмендә ижат коллективларының катнашуы	Мәдәният идарәсе			700,00	
12.	«Питрау» Республика керәшеннәр мәдәният бәйрәмендә ижат коллективларының катнашуы	Мәдәният идарәсе		55,00	60,00	
13.	«Каравон» Регионара рус фольклор бәйрәмендә ижади коллективларның катнашуы	Мәдәният идарәсе		60,00	65,00	
14.	Россия Федерациясе шәһәрләрендә күчмә Сабантуй оештыру	Мәдәният идарәсе		95,00	110,00	
15.	«Сабантуй» татар мәдәнияте бәйрәмен үткәрү	Мәдәният идарәсе		78,50		
16.	В.Гыйззәтуллина исемендәге «Соловушка» төбәкара балалар-яшүсмерләр вокал-хор конкурсын үткәрү	Мәдәният идарәсе		30,00	30,00	
17.	“Масленница” бәйрәмен үткәрү	Мәдәният идарәсе		83,00		
18.	Татарстан Республикасы һәм шәһәр көне	Мәдәният идарәсе		215,00	230,00	
19.	Халыклар бердәмлеге көне	Мәдәният идарәсе		20,00	20,00	
20.	Яңа елны бәйрәм итүгә багышланган чаралар	Мәдәният идарәсе		265,00	280,00	